

ГОД

数据加载失败，请稍后重试！

H212.6

4

蒙汉简明词典

МОНГОЛ ХЯТАД ТОВЧ ТОЛЬ

蒙古字母表

(修订本)

蒙汉简明词典正文

附录

常用缩写 约 33,000 词 120—158

139

66

98

03

1978 年·北京

数据加载失败，请稍后重试！

用前言

这部《蒙汉简明词典》是以一九六九年出版的《简明蒙汉词典》为基础修订出版的。

为使本词典能更好地适应工作需要，我们除了对原版本作了必要的修改外，还搜集补充了一定量的新词汇。现词典所含条目由原来的两万八千条增加到三万三千条。

这部词典在编辑中主要参考了蒙古人民共和国科学院雅·策乌勒主编的《蒙语简明解释词典》和阿·鲁布桑登德布主编的《蒙俄词典》，同时还参考了其他中外有关词书。

根据需要和使用者的意见，我们对附录部分作了较大的删改和补充，重点搜集和补充了缩写部分，共收词约一千三百条。

在修订过程中，我们得到了有关单位和同志的大力支持和热情帮助。在此，谨表示衷心的感谢。

由于我们水平有限和时间关系，编印中的缺点和错误在所难免，欢迎同志们批评、指正。

六、(繁)表示由本义转化而成的意义。

七、用尖括弧表示蒙文词或词组意《蒙汉简明词典》编辑组

如：〈陈〉陈旧词语； 〈解〉解剖学； 〈热〉热带语言；

一九七八年八月

〈语〉语言学； 〈俗〉俗语； 〈机〉机械；

〈宗〉宗教语； 〈化〉化学； 〈动〉动物学；

〈植〉植物学； 〈医〉医学； 〈乐〉音乐；

〈农〉农业； 〈技〉技术； 〈军〉军事；

〈法〉法律； 〈哲〉哲学； 〈无〉无线电；

〈生〉生物学； 〈天〉天文学； 〈体〉体育；

用法说明

一、每个蒙文词列有单独的条文。如遇有形同义异之蒙文词时，便在该词的后面标以罗马数字 I, II, III 等，分条释义。

二、一个蒙文词的意义不止一项的，分项释义，用①、②、③等表示义项。一个义项下如再分条，用①、②、③等表示。条文中例举的词组、短语或句子，如需分条释义，也用①、②、③等表示；如：“ангийн дарга ①(军)部队长；②(教学班)班长”。

三、本词典释义中波形符号“~”的用法：

1. 代替条文内重复出现，且不发生词形变化的本词。
2. 如果词形发生变化，则代替该词的不变部分；具体用法举例见背面。
3. 如果词形发生变化而引起元音脱落、位移以及 и、ъ 互变时，则不采用此符号代替。

四、在少数要求特殊格的蒙文动词后面以圆括弧内注有所需的 хэн-юй 的格变形式，用以表示与该动词相结合的词应为何格；如：“айх (хэнээс-юйнаас)”，表示与 айх 相结合的词应为由从格。

五、在 ◇ 符号之后的，是具有特殊意义的词或短语。

六、(转)表示由本义转化而成的意义。

七、用尖括弧表示蒙文词或词组意义的类属；

如：〈陈〉陈旧语词； 〈解〉解剖学； 〈书〉书面用语；

〈语〉语言学； 〈俗〉俗语； 〈谚〉谚语；

〈宗〉宗教用语； 〈化〉化学； 〈动〉动物学；

〈植〉植物学； 〈医〉医学； 〈乐〉音乐；

〈牧〉牧业； 〈技〉技术； 〈军〉军事；

〈法〉法律； 〈哲〉哲学； 〈无〉无线电；

〈生〉生物学； 〈天〉天文学； 〈体〉体育；

〈方〉方言； 〈敬〉尊敬语； 等等。

八、有些类属很明显而不易使人误会的词，如一些动植物的名称等，便未加标注。有一定数量的形容词可用作副词不再另作译意。

原 词	变 化词形	用	表 示法
гэр	гэрийн		～ийн
өргөх	өргөхөөр	～өөр个基	
торох	торохгүй	～гүй	
олох	олоход	～од	
санах	санаснаас	～снаас	
зохих	зохино	～но	
даах	даасан	～сан	
сарвайх	сарвайчихжээ	～чихжээ	
санах	санаарай	～арай	
давтаж	давтаж	～ж	
давтак	давтан	～н	
улайх	улайтал	～тал	
хамгаалах	хамгаалаагүй	～агүй	
сэргдхийх	сэргдхийгээд	～гээд	
хийх	хийгээгүй	～гээгүй	
蒙 语 字 母 表			

Аа	Бб	Вв	Гр	Дд	Ее	Ёё
Жж	Зз	Ии	Йй	Кк	Лл	Мм
Нн	Оо	Өө	Пп	Рр	Сс	Тт
Үү	Үү	Фф	Хх	Цц	Чч	Шш
Щщ	Үү	Ыы	Үү	Ээ	Юю	Яя

目 次

前 言	III
这部《蒙汉简明词典》是以一九六九年出版的《简明蒙汉词典》为基础修订而成的。同时对原词典的不足之处进行了补充和修正。	V
用法说明	
蒙语字母表	VI
必要的修正外，还搜集补充了一定数量的新词汇。现将词典所含条目由原来的两万八千条增加到三万三千条。	1—1119
蒙汉简明词典正文	
附录：	
常用缩写	1120—1158
蒙古地名	1159—1169
世界地名	1170—1186
语法简表	1187—1198
度量衡表	1199—1203

《蒙汉简明词典》编辑组

一九七八年八月

A

a ①蒙语中“~”字母，“~”音；②序数符号，相当于“甲”或“第一”；
тавдугаар зүйлийн ~—д дурьдсан нь 第五条第一款所提到的；з-р
ангийн “~” бүлэг 三年级甲班；
③泛指文字，语言；~， ма-гүй①
只字不识，目不识丁；②一言不发，
只字不吐；③不会说话的，聋哑的，
~， э-гүй①只字不识，目不识丁；
②一言不发，只字不吐；③不会说
话的，聋哑的；④不别扭的；不要
滑头的，老成的。

aa I (感叹词，表示惊叹，诧异，怜惜，惋惜，疑惑，迷惘，厌恶，威
胁，赞叹等意义)啊，啊呀，哎呀，
哦，咦，唉，噢，啊哈；~ да,
сайн байна! 啊，多么好啊！~ тийм
 YY! 啊(哦，咦)，是那样的吗！
噢，是那么一回事吗！~， бүү мэд!
咦，不知怎么搞的！~， хеөрхий!
唉，多可惜呀！唉，可怜的！~，
тэр яах вэ! 啊，那有什么！◇~
ший! 嘘！别作声！◇~ шүү! 赶
鸡声。

aa II ①(用于含“a”或“у”的呼语后
或词组中的语气词，表示亲切)；
малчид ~! 牧民们！ аав ~! 爸
爸！②(表应答的语气词)嗳，哦，
Намжил ~! —~! 那木吉勒！
—嗳！③(表疑问的语气词)哦，啊，
ойлгов уу? ~? 懂了吗？哦？

aa III 盛气凌人，傲气，高傲；~тай
хүн 盛气凌人的人，傲气的人。

аав 参见 **ав I**；父亲，爹爹，爸爸；
~ын хүү (转) 好儿郎，好汉，好样的。

аавархаг 耍老子派头的，摆家长派
头的。

аавсар 喜爱父亲的，恋父的。

ааг I ①能力，力量；~ чадалдаа
эрдэх 依仗自己的能力；~тай за-
луу 能干的小伙子；②自负，高傲；
~тай хүн 自负的人。

ааг II ①(饮料之)浓度，劲；~тай
цай 浓茶，酽茶；~ ихтэй дарс
烈性的酒；②辣味；苦味；~тай
эм 苦药。

ааг III 靠近把手的锋利部分，刀后
刃。

ааг IV: ~ зоог хийх 寻找借口，托
辞推诿。

аага 糜，麸皮。

аагалах ①脱粒，去麸皮；碾米；②
过筛，筛糠，筛面粉。

аагалуулах аагалах 的使动态。

ааггүй I 力量虚弱(的)，没能力(的)，
没勇气(的)，没胆量(的)，不坚决
的。

ааггүй II (饮料)浓度小(的)，不浓
(的)，劲小(的)；~ цай 淡茶。

ааггүйдэх I 太虚弱无力；太没有勇
气，过于胆怯。

ааггүйдэх II (饮料)浓度太低，劲过
小。

аагжих I 力量增长起来，能力增加；
胆大起来。

аагжих II (饮料) 浓度增加, 味道浓起来, 劲加大。

аагим 酷热的; ~ халуун (词组) 暑, 酷热。

аагих ①忍受酷热; 热得慌; ②变得炎热, 变得酷热。

ааглагдах ааглах 的使动态.

ааглах ①逞能, 逞强, 称雄, ②把…难住, 使不能胜任, 制住; энэ ажил намайг ааглаад байна 这个工作把我难住了.

ааглуу ①以力量称雄的; 骄傲自大的; ~ зан 高傲的性格; ②占优势的, 优越的; ③力所不及的, 不能胜任的.

ааглуудах 变得力所不及, 变得不能胜任, 太困难.

ааглуулах ①ааглах 的使动态; ②意同 ааглагдах.

аагтай I (饮料) 浓味的, 烈性的, 劲大的.

аагтай II ①有能力的, 能干的; ②带劲的, 舒适的, ③胆大的, 勇敢的; ④高傲的, 自大的.

аагтайвтар I (饮料) 味较浓的, 较烈的, 劲较大的.

аагтайвтар II ①较有能力的, 较能干的; ②较带劲的, 较舒适的; ③胆较大的, 较勇敢的; ④较高傲的, 较自负的.

аагтайхан аагтай 的小称.

аагуу (感叹词, 表示对儿童的赞许和嘉奖) 啊呀, 嘿呀! ~ ясан сайн хүү вэ! 啊呀, 多好的孩子啊!

аагших 参见 аагжих!, II.

аадайлгах аадайх 的使动态.

аадайх ①变得短小; ②矫揉造作, 猥猥琐琐; ③洋洋得意, 自负起来.

аадалзах 参见 аадганах.

аадар 狂暴的, 急骤的; ~ бороо(词组)骤雨, 袭雨; ~ зан 暴戾的性格.

аадас: ~ ~ хийх 短小东西不时动作.

аадга: ~ ~ хийх 短小东西连续动作.

аадганах 短小东西连续动作, 频频摆动.

аадгандуулах аадганах 的使动态.

аадгар 矮小的, 矮小的; ~ тарган хүн 矮胖的人; ~ бистэй морь 身体矮小的马.

аажаа 见 аажий.

ааживтар 比较缓慢的, 缓慢些的.

аажий 〈方〉 妈妈; 大婶, 大娘, 大妈.

аажим 缓慢(的), 慢慢(的); 迟缓(的); 从容(的), 不慌不忙(的); чи аажмаар ярь 你慢慢讲.

аажимдаа ①慢慢地, 渐渐地, 缓缓地; ~ сайжрах 逐渐改善; ②以后, 日后.

аажимдах 变得过于缓慢, 过分迟缓, 过于怠慢.

аажимдуулах аажимдах 的使动态.

аажимрах 变缓慢, 减缓; 变平缓.

аажимсах 变得较缓慢, 减缓, 减速; машины "хурд" ~ в 汽车的速度放慢了.

аажимсгах аажимсах 的使动态.

аажимтах ①变得更慢, 更减缓, 减速; ②拖延, 延缓.

аажимтгах аажимтах 的使动态; ①减缓, 减速, 使缓慢; ②延期, 拖延, 延宕.

аажимхан аажим 的小称.

аажимшиг 稍慢一些，较慢一点，较迟缓些。

аажуу ①缓慢(的)，迟缓(的)，迟钝(的)；②徐缓(的)，从容(的)；③安静(的)，宁静(的)；～ уужуу 时候万籁俱寂的时刻。

аажуутар ①较缓慢的，较迟缓的；②较徐缓的，较从容的；③较静的。

аажуудах ①过于缓慢；过于迟缓；②过于安静；过于平缓。

аажуудулах аажуудах 的使动态；аажуурах ①变缓慢，减缓，减速；

拖延；②安静，平息，平缓。

аажууруулах аажуурах 的使动态；①使平息，缓和；使安心，安慰；

②使缓慢；使拖延。

аажусах ①变缓慢，减速；推延；缓和些；②平息，安静，平静。

аажуутах 参见 аажусах。

аажуутгах аажуутах 的使动态。

аажуухан аажуу 的小称；①较慢的，不慌不忙的；～ алх！步子放慢些！

～ явах 慢慢走，不慌不忙地走；②较静的，较安宁的；③迟一些的，晚一些的；вид～ мордоно 我们晚些时候出发。

аажуущиг ①稍慢些；②稍安宁些；③稍迟些，稍晚些。

аазайлгах аазайх 的使动态。

аазайх 变短小，变矮小。

аазалзах 短小东西不断摆动，摇摇晃晃。

аазганах 参见 аазалзах。

аазас；～～ хийх 参见 аазалзах。

аазга；～～ хийх 参见 аазалзах。

аазгар 短的，矮小的，低矮的。

аал(ан) 〈动〉蜘蛛；～ны шүлс 蜘蛛网，蜘蛛丝。

аалзархаг ①多蜘蛛的，②蜘蛛似的。аалзархуу 像蜘蛛的，蜘蛛似的，蜘蛛般的。

аалзигиг 蜘蛛似的，蜘蛛状的。

аалигүй I ①意志薄弱(的)，不坚定(的)，不能自制(的)；②矫揉造作(的)，装腔作势(的)，卖弄风骚的；～ хүүхэн 卖弄风情的姑娘；～ зан 好卖俏的性情。

аалигүй II 顽皮的，淘气的；脾气不好的。

аалигүйтэр ①较无毅力的，意志较薄弱的；②较好卖弄、造作的；③较淘气的。

аалигүйдэх I ①表现毅力太差，意志太薄弱；②过分装模作样，卖俏。

аалигүйдэх II (因脾气不好而) 不和；调皮捣蛋。

аалигүйтүүлэх аалигүйтэх 的使动态。

аалигүйрхэх 调皮，调皮得逗人。

аалигүирэх ①变得无毅力，变得意志薄弱；②变得卖弄造作；③变淘气，顽皮。

аалигүйтэх ①表现毅力差，意志薄弱；②卖俏，造作；③顽皮，淘气。

аалигүйхэн ①较无毅力的，意志较薄弱的；②较卖弄造作的；③较顽皮的，较淘气的。

аалилах ①发脾气，要态度；②调皮捣蛋，淘气。

ааль I 性情，脾气，习气，品行；～ авир，～ зан(词组)性格；品性；～ сайтай 性情善良的，脾气好的，品行好的。

ааль II 慢慢的；静静的；不慌不忙的；迟一些的；та нар ～ яв! 你们慢些走吧!

аанай ❶还是, 又(腻烦或厌烦语气); ~ бороо оров 又下雨了; ❷行动迟缓的, 慢慢吞吞的; ~ хөдөлдөг хүн 行动迟缓的人.

аанайтэр ❶不大好的, 比较差的; 较令人厌烦的; ❷较慢的, 较迟缓的.

аанайдах ❶变得很差; 招人厌烦; ❷过慢, 过迟.

аанайрах ❶变得不大好; 变得叫人有些厌烦; ❷变得慢吞吞, 变迟缓.

аанайтах ❶显得不大好; 惹人厌烦; ❷慢吞吞, 行动迟缓.

аанайхан ❶较迟钝的, 较缓慢的; ❷不大好的, 较差的; ~ морь 不大好的马, 较慢的马.

аанайших ❶变得不大好; ❷变缓慢; 平息下来.

аанайшрах ❶变得更不好; ❷平息下来, 缓和, 减慢.

аандaa 一般地; 随便地, 自然地; ~ явах 随便走走.

аар: ~ саар(词组)零星的, 琐碎的, 微小的; ~ саар юмаар хөөцөлдөх 致力于琐事, 在细节上浪费精力; ~ саар юм авахаар хотод ирэв 进城来买点零星东西.

аараг ❶沟壑纵横地带; 崎岖不平的丘陵地带; ❷死火山.

аарах: ~ гаарах 闹无谓纠纷, 吵闹.

аариг 见 аараг.

аариглах I ❶化脓, 瘢烂, 瘢瘍; ❷行动不便, 行走艰难.

аариглах II 沿沟壑地带走路; 沿崎岖山陵走路.

аармаг 粗蒿麦面.

ааруул 奶干, 奶酒渣滓.

аархаг 高傲自大的, 盛气凌人的.

аархах 高傲, 自大, 盛气凌人.

аархуу 高傲自大的, 骄傲的, 盛气凌人的.

аарц 酸奶渣, 奶底子.

аарцаг ❶〈解〉骨盆; ~ яс 〈解〉髋骨, 胯骨; ❷(剪子, 钳子等的)叉口.

аат 傲慢的, 自高自大的.

аатай 参见 аат.

аахар 细小的, 琐碎的, 无关紧要的; ~ шаахар (词组)无关紧要的, 琐碎的, 微小的; ~ бараа 琐碎物, 小物; 小商品.

аахилах 急喘, 气喘吁吁; ~ жүйх 气喘吁吁地跑步.

аахилуулах аахилах 的使动态.

аахъ: ~ уухъ (词组) ❶气喘吁吁地; ❷急急忙忙地, 慌慌忙忙地.

ааш 脾气, 性格, 性情; 品行; ~ зан (词组)性格, 品行; муухай ~ гаргах 表现出恶劣性格, 态度恶劣; сайхан ~тай 性情和善的; 品行好的; олон ~тай 性情变化无常的.

аашаар ❶慢慢地, 缓缓地; алгуур ~ (词组)慢慢地, 缓缓地; ❷以后, 后来.

аашгүй 脾气不好(的), 品行差(的).

аашлагдах аашлах 的被动态.

аашлах ❶举止, 表现自己的性格, 表现自己的性情; муухай ~生气, 发脾气, 任性; ❷发脾气, 发火, 使性子.

аашлуулах ❶ аашлах 的使动态; ❷意同 аашлагдах.

аашлуур 捣拌棍, 捣耙(搅拌奶皮, 奶油, 酸奶浆等使用的工具).

ааштай 脾气坏的, 火气大的; 劣性

的, 烈性的, 暴戾的. 长篇、戏剧、小说等
аборт 流产, 堕胎.
абрикос 杏子, 杏树.
абсолют <哲>绝对的, 极端的.
абсолютизм ①专制政体, 独裁政治;
 ②<哲>绝对主义.
ав I 见 **ав.** (音押韵)和分、累
ав II 打猎, 放猎, 围猎; **ан ~** (词组)打猎; **~д мөрдөх** 去围猎; **~тавих** 围猎, 打围, 放围猎; **~ын төв** (围猎之)围底; **~ын сүвээ** 围肩; **~ын гар** 围翼; **~ын од** 围两头; **~тарах** 撒围; **~засах** 整围; **~ түлхэх** 推围; **~ татах**, **~ хураах** 紧围.
ав III (附加在“a”字母开头的词前的加强语气词): **~ адил** 完全一样, 一模一样; **~ ариун** 十分清洁.
ав IV ①轻浮的; 轻率的; ②细小的, 琐碎的; **~ сав** (词组) ①轻浮的; 轻率的; ②细小的, 琐碎的; **~ зантай** 性格轻浮易动(的), 性子轻狂(的).
аваал 买来的; **~ эд** 买来的东西.
авааль 结发夫妻; **~ эхнэр** <陈>正房 (第一个老婆); **~ эр** 第一个丈夫.
аваар 见 **авар.**
аваас 参见 **байваас**; 若…的话, 就…; **чи мэдсэн ~ сайн** 你知道了就好.
аваачих ①拿去, 拿走, 运走; **гэртээ ~** 拿回家去; **хол ~** 拿到远处去; **дураараа ~** ①任意拿走; ②(转)任性, 放肆; ③(与副动词联用, 指出行为方向或作助动词): **дуудаж ~** 唤走, 召回; **урьж ~** 聘请去; **хөөж ~** 赶到…去; **зөөж ~** 运走; 带走; ◇ **цаазаар ~** <法>正法, 判

死刑. 刑法、民法、学法等
аваачуулах **аваачих** 的使动态.
авагдах **авах** 的被动态.
авагч 持有者, 拿的人; 买的人; **худалдан ~** 顾客; **хүлээн ~** ①接收人, 接受人; ②继承者; ③接收机 (多指电灯, 电炉, 电动机等); **радио хүлээн ~** ①无线电收讯机, 收音机; 收报机; ②无线电收报员.
авад 见 **авд.**
авай I (对已婚女人的尊称) 夫人, 太太.
авай II: **дуран ~** (词组) 望远镜.
авай III (表示对小、弱动物的同情, 赞扬, 慨惜或哄骗等感情时所用的语气词) 咳, 哎呀, 哎; **~ ~, эвий!** 咳! 哎呀!
авай IV 参见 **байвай.**
авайлах 逗小孩, 夸奖小孩, 哄骗小孩.
авалдах **авах** 的互动态.
авалт 接待, 迎接, 接受, 承受.
авалцаа ①符合, 适合, 合理; ②连结, 连贯, 联系, 逻辑性.
авалцаагүй ①不适合的, 不合理的; ②无逻辑的; 不相联系的, 不连贯的; **хоорондоо ~ яриа** 无头绪的话; 不合逻辑的话.
авалцаатай ①合理的, 合适的; ②合乎逻辑的; 连贯的, 联系的, 连结的, **хоёр ~** 连结双方的, 对通的.
авалцамтгай 易燃的, 爆炸性的, 易触发的.
авалцаах **авах** 的共动态; ①(共同, 和谁一起)拿, 取; **зангаа ~** (转)互相习惯, 彼此处熟, **халаа ~** 接班, 换岗; **гал ~** 起火, 着火; ②连结, 相连贯, 接上关系; **~ н хөлдөх**

封冻; ③(转)打架, 争吵, 争斗.
авалцуулах авалцах 的使动态.

авамгай ①惯于接受的; 顺从的, 听话的; уг ~ 听话的, 顺从的; ②学过来的.

авамтгай 参见 авамгай.

авамхай ①贪婪的, 贪财的; ②参见 авамгай.

авангаар 过分贪婪的, 贪得无厌的, 不知足的.

авангард 先锋, 先锋队, 前卫(队), 先头部队.

авангардлах 打先锋, 率先, 率领.

авангардлуулах авангардлах 的使动态.

аванхай 不良后果, 恶果; 不良影响, 不良作用.

аванхайлагдах аванхайлах 的被动态.

аванхайлах 施加不良影响, 把…引坏.

аванхайлуулах ①аванхайлах 的使动态; ②意同 аванхайлагдах.

авар 事故, 失事, 遇险, 遭难; ~осол 事故, 失事; ~ гарах 出事故; 遭难.

авах ①拿, 取; 征集; энэ номыг ~ 拿这本书; хоёр гараараа ~ 双手拿;

албан татвар ~征税; сонсож ~ 听取; авч хэлэлцэх 讨论, 议论;

②取得, 获得; шагнал ~ 获奖, 领奖; ~ танаггүй болох 变得毫无用处, 一无可取; төл ~ 接羔;

хэл ~ 打听消息; ③接收, 采纳; ажилд ~ 录用于工作; арга хэмжээ ~ 采取措施; ④收集, 收获; 卸下, 拿掉; ургац ~ 收获谷物;

эмзэл ~ 解下马鞍, 卸鞍; ўс ~ 理发, 剪头, хумс ~ 剪指甲, малгай ~ 脱帽; ⑤占有, 获得; түрүү ~ 夺取冠军, 领先; ⑥(与名词组成短语, 表达该名词原意): санаа ~ 了解, 领悟; 思索; сэжиг ~ 猜想, 怀疑; тарга ~, хүч ~, 长膘, 长胖(指牲畜); зураг ~ 摄影, 照相; эхнэр ~ 妻妻; ◇ салхи ~ <医>伤风; ўс ~ ①打水; ②遭水灾; ам ~ 取得允诺, 取得同意; амь ~ ①救命; ②要命, 杀死; ⑦(在合成谓语中作为助动词表示时间并有接受某东西的含意): сурч ~ 学过来; мэдэж ~ 获悉, 得知, 知道; харж ~ 发觉, 察觉; 看一看; үрчилж ~ 收养子女; эзлэн ~ 侵占, 占有; хүлээн ~ 接受, 收到, 迎接, зочдыг хүлээн ~ 迎接客人, 接待客人; бичиг хүлээн ~ 接收文件; өвчтнийг хүлээн ~ 接受病人; ⑧(作为助动词与先行副动词组成词组表示行为动作的一次性): цохиод ~ 叩门, 敲打; уншаад ~ 阅读到; 阅悉; ⑨(与由从格结合, 表示从那时候、从那个地方或从那一整体中)从…, 自…起; өглөөнөөс аваад 从早上; хавраас аваад 从春天; Улаанбаатараас аваад Бээжиннд хүртэл 自乌兰巴托到北京,

⑩购买; худалдан ~ 购买; дэлгүүрээс харандаа ~ 从商店里买了铅笔; ◇ авч орхих ①取舍; ②(性子)时好时坏; ◇ газар ~ (病情)加重, 加剧; ◇ зүрх ~ 提心吊胆, 心惊胆战; ◇ идэш ~ 准备冬季肉食; ◇ ёл ~ 吃饱, 吃足; ◇ чийг ~, нойтон ~ 受潮, 沾湿, 打湿. авахуулах 见 авхуулах.

авга I 叔父, 伯父; ~ах 叔父, 伯父;
их ~ 伯父, 伯伯; бага ~ 叔父,
叔叔; их ~ бэргэн 伯母; бага ~
бэргэн 婶母; ~эгч 姑母.

авга II 阿巴嘎(内蒙古一旗名).

авга III <植>芥菜.

авгай I 参见 гуай; 先生, 君, 兄,
老兄(对长者尊称, 用于人名后);
Дамдинсүрэн ~ 达木丁苏伦先生.

авгай II ①老妇, 尼姑; ②夫人, 妻
子.

авгайлах 尊敬地称呼(人); 参见
гуайлах.

авгалдай I ①<宗>(黄教僧侣的)偶
象; ②假面具; ③跳神面具.

авгалдай II 幼虫, 蛹.

авганар 阿巴哈纳尔(内蒙古一旗名).

авд 立即, 即刻, 马上; 一下子, 轻易
地; ~ барагдахгүй 不立即结束;

~ бүтэхгүй 不能立即完成; би ~

очно 我马上去.

авдар(авдран) 箱子.

авдарлагдах авдарлах 的使动态.

авдарлах ①装箱; ②收集, 积蓄, 积
攒(指财物).

авдарлуулах ①авдарлах 的使动态;

②意同 авдарлагдах.

авдарч(ин) 做箱者, 箱子匠.

авзаалах ①傲慢, 骄傲, 高傲; ②性
情变化无常, 轻狂.

авзаатай ①傲慢的, 高傲的; ②无恒

心的, 轻狂的, 无常性的.

авиа(н) ①<语>音; 语音; ~ны 音

音的成分, 音的组成;

зэгшиг ~ 元音; гийгуулэгч ~ 辅

音; ~ны зүй 语音学, 音韵学; ②

声音, 音响, 声响; 声息.

авиазүй <语>语音体系; 语音学, 音韵

学; түүхэн ~ 历史语言学; хэл-
ний ~н байгуулал 语言的语音
体系; ~н бичиг 音标.

авиац 航空, 航空业; 飞机队; 空军.

авиз 汇款通知单; 发货单.

авизий <天>牛宿.

авилга 品德, 德性.

авир I 性格, 脾气, 品性, 痢性;

сайн зан ~ 优良的品性.

авир II: ~ шивэр, шивэр ~ (词组),

耳语, 细语.

авиралт 爬, 攀登, 登高.

авиралтгай 喜好攀登的, 善攀登的.

авирах 爬上, 攀登, 登高, 上; мод-

өөд ~ 上树, 爬树; уул өөд ~ 爬

山, 登山.

авиргүй 品性差的, 调皮的, 任性的;

无常性的, 反复无常的; ~ амьтан

品性差的家伙.

авиргүйдэх 品性太差, 太任性, 要

脾气; 反复无常.

авиргүйтүүлэх авиргүйтэх 的使动

态.

авиргүйтэх 表现不良品性, 任性,

调皮, 无常性.

авирлалт 爬, 攀登, 登高.

авирлах ①行动, 举止; мүү ~ 行为

不端; 动怒, 发脾气; ②使性子,

耍脾气; 反复无常.

авирлуулах авирлах 的使动态.

авирмаар 可爬上的, 易攀登的.

авиртай 性子差的; 个性强的, 脾气

大的.

авицуулах авирах 的使动态.

авицууштай 值得攀登的.

авшиг <陈>洗礼.

авлага I ①(放出的)债, 债务; би

чамаас ~тай 你欠我债; ёр ~,

өглөг ~ 债务, 放出的债; ②税, 税金; ③贿赂.

авлага II: гарын ~ (词组)指南, 手册, 实用手册.

авладах ①авлах 的互动态; ②互相纠缠, 争斗, 殴斗.

авлалт 打猎, 围猎, 打围.

авлалацах ①авлах 的共动态; ②一起争斗, 纠缠, 殴斗, 打群架.

авлах I 围猎, 打围.

авлах II 挑剔, 挑错.

авлига <陈>赃, 赃财, 赃物; 贿赂.

авлигалац 参见 авлигач.

авлигалах <陈>贪污; 贪赃; 受贿赂.

авлигач ①<陈>贪污者; 受贿者; 贪赃者; ②贪心的, 贪婪的; ~ шүнхай 贪得无厌的, 贪心的.

авлуулах авлах 的使动态.

аврага ①巨大的, 庞大的; 庞然大物; 巨人; ~ хүн 巨人; ~ могой

<动>蟒; ~ загас <动>鳇鱼; ~ од 大星, 巨星; ②<体>冠军; үнэмлэхүй ~ 绝对冠军; жиндээ ~ болох 成为该体重级冠军; ~ шалгаруул

лах тэмцээн 冠军赛, 锦标赛; ~ баг 冠军队; ~ хамгаалах 保持

冠军称号; дэлхийн ~ шатарч 世界象棋冠军.

аврагадах ①显得十分庞大; 显得很强大; ②战胜, 压倒.

аврагадуулах ①аврагадах 的使动态; ②被战胜, 被压倒.

аврагдах 呈庞大状; 表现强大.

аврагадах аврах 的被动态.

аврагч ①拯救者, 挽救者, 救助者, 救命人, 救星; ②保护者, 祖护者, 卫护者.

аврал ①恩惠, 恩情; ②拯救, 挽救,

救助, 救护; ~ өрөх 求救.

авралт ①有恩惠的, 有恩情的; 慈悲的; ②救助人的.

авралтай ①有恩惠的, 有恩情的; 慈悲的; 救助人的; ②应该拯救的, 应挽救的.

аврангуй 好救助人的; 慈悲的, 仁慈的.

аврах 拯救, 解救, 挽救, 救助; амь ~ 救命, 救活; зовлонгоос ~ н гаргах 从苦难中解救出来; ~ бус 救生圈; ~ онгоц 救生艇, 救护船.

авруулах ①аврах 的使动态; ②意同 аврагдах.

авс(ан) 棺材, 灵柩; ~анд хийх 入殓, 装殓.

авсаар I 易携带的, 轻便的; ~ авдар 易于携带的箱子.

авсаар II 立即, 马上; ав ~ 立刻, 即时.

авсаарга 轻便的, 易携带的.

авсааргалах 使轻便, 使易于携带, 弄方便.

авсааргахан 轻便些的, 较方便的, 较易携带的.

авсаардах 变得十分轻便易带.

авсаарлах 使轻便易带.

авсаархан (авсаар 的小称) 较轻便的, 较方便易带的; ~ хайрцаг 轻便的小匣子.

авслагдах авслах 的被动态.

авслах 入殓, 入棺, 装殓.

авслуулах ①авслах 的使动态; ②意同 авслагдах.

авсчин 棺材匠.

автагдах автах 的被动态; 参见 автах; усанд ~ 遭水灾, 被淹;

хүчинд ~ 被…控制; 为强力所驱.

автасхийх автах 的瞬间体
 автах авах 的被动态; ①被拿; 敌不过, 被占; 被战胜, 输; 遭受; 被控制, 被影响; түймэрт ~ 遭火灾; усанд ~ 遭水灾, 被淹; хүчинд ~ 被…控制; 为强力所驱; нөлөөнд ~ 受影响; ②被取, 被拿出, 被剔出; өргөс ~ гүй байна 刺剔不出来; ③封冻; гол ~ в 河封冻了.

авто ①自动的; ~ винтов 自动步枪; ~ дохио 自动信号; ②汽车; машин 汽车; ~ барийн тээвэр 汽车及普通兽力运输; ~ ортое 汽车站; ~ цуваа(汽)车队; ~ зам 汽车路, 公路; ~ механизмын анги <军>机械化部队; ~ рот <军>汽车连; ~ тээврийн анги <军>汽车运输部队; ~ завод 汽车制造厂.

автобаз 汽车场, 汽车站; 汽车库.

автобус 公共汽车, 大汽车; ~аар явах 乘公共汽车走.

автогараш 汽车库; 停车场.

автодром 汽车教练场.

автол 汽车滑油.

автомат ①自动机械; ②<军>自动枪, 冲锋枪; ③自动的; ~ дохио 自动信号; ~ зогсоолго 自动停车装置; ~ тормоз 自动制动器; ~ угсаа 自动挂钩; ~ буу <军>自动枪, 冲锋枪.

автоматч ①自动机械工人; ②<军>自动枪手, 冲锋枪手.

автоматчилах 使自动化.

автомашин 汽车; 机动车.

автомобиль 汽车.

автомеханик 自动机械专家, 自动机械师; 自动机械工人.

автономи 自治, 自治权; 自主; ~ин

ye 自治时期.

автономит 自治的; ~ засаг 自治政府; ~ улс 自治国; ~ муж 自治省, 自治州.

авуулах ①авах 的使动态; ②赔(购).
авуурьд 经常地, 不断地, 总是.
авхаалж 灵敏, 机灵; 敏感;
авхаалжлаг 参见 авхаалжтай.
авхаалжлах ①举止灵敏, 聪敏, 机灵; ②表现得好学.
авхаалжтай 伶俐的, 机灵的, 聪敏的; 接受力强的; ~ сурагч 聪敏的学生.

авхай 小姐(称呼名门贵族之女儿); ~и ааш 小姐脾气.

авхуулах ①авах 的使动态; тарга ~ <牧>抓膘; арга хэмжээ ~ 让(人)采取措施; ②意同 автых; ③换母畜哺乳幼畜; хурга ~ 换母羊哺乳羔羊.

авц 参见 авцаа I, II.

авцаа I 连贯; 联结, 关联.

авцаа II (放出的)债, 债务.

авцалдаа 连贯, 联络, 联系, 关联; 适合, 适应.

авцалдаагүй 不连贯(的), 不一致(的), 互不关联(的), 没有联系(的); 不适合(的); ~ яриа 无论次的话.

авцалдах ①适合, 协调, 贯通, ②互相关联, 互相适应; хоорондоо ~ 相互适应, 相互协调; 相关联; 互相争吵.

авцалдуулах(юг-юттай) авцалдах 的使动态; 使互相适应; 联结, 使联系; онолыг практиктай ~ 理论联系实际, 理论与实践相结合.

авцах 适合, 协调; 联系, 连贯.